

Posudek oponenta disertační práce

Univerzita	Univerzita Karlova v Praze
Fakulta	Pedagogická
Obor	Speciální pedagogika
Uchazeč	Mgr. Jiří VOTAVA
Pracoviště	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Disertační práce	System podpory studentů se zdravotním postižením v terciárním vzdělávání (srovnávací studie).
Oponent	Doc.PhDr. Iva STRNADOVÁ, Ph.D.
Pracoviště	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Mgr. Jiří Votava se ve své disertační práci věnuje srovnávání systému podpory studentů se zdravotním postižením v terciárním vzdělávání v Rakousku, Německu, Velké Británii a České republice. Cílem disertační práce je vytvořit pojmový a informační základ pro systémy podpory studentů se ZP v terciárním vzdělávání a navrhnout možné modely podpůrných aktivit. Stanovený cíl byl autorem splněn.

Disertační práce je členěná do šesti kapitol. V první kapitole se autor věnuje vymezení systémů podpory studentů se zdravotním postižením. Analyzuje odbornou literaturu s převahou zahraniční s tím, že vychází především z Parsonsovy teorie jednání a jeho A-G-I-L modelu, který porovnává s modelem Dimmocovým a s přístupem Ashwina. **Autorovi bych v této kapitole vytkla chybějící údaje o výzkumných šetřeních. Pokud se Mgr. Votava ve své disertační práci odkazuje v poznámce pod čarou č. 16 (s. 13) na „mnohé výzkumy“, potom by měl také jasně uvést, které výzkumy má na mysli.** Dále postrádám citační údaje u odkazu na Engeströma, Vygotského a Leontěva (tedy rok vydání děl, na které se odkazuje – viz s. 19, i odkaz na tyto autory v seznamu literatury). Ve druhé kapitole je přehledně diskutován pojem terciární vzdělávání v kontextu ISCED–7. Mgr. Votava se věnuje i trendům v terciárním vzdělávání, především jeho masifikaci a internacionalizaci. Jedná se skutečně o výrazný fenomén přelomu 20. a 21. století, který by si zasloužil větší pozornosti odborníků. **Domnívá se autor, že je možné masifikaci terciárního vzdělávání omezit? Pokud ano, jakými prostředky?** Ve třetí kapitole je rozebírán pojem rovnost ve vzdělávání. Mgr. Votava se nevyhýbá ani ožehavému tématu pozitivní diskriminace studentů se zdravotním postižením a

problematicnosti vymezení hranice, které povolání je ještě pro určitého studenta s postižením vhodné a které již nikoliv (otázka reálnosti zvolených cílů). Ve čtvrté kapitole je analyzována otázka participace na terciárním vzdělávání u studentů se zdravotním postižením v České republice a v zahraničí.

Logicky konzistentní a dostatečně zdůvodněný je v předložené práci i popis metodologie srovnávání systémů podpory studentů se zdravotním postižením v terciárním vzdělávání ve čtyřech zemích. K naplnění cíle disertační práce bylo adekvátně vybráno Beredayovo schéma komparace, obsahující popis i interpretaci sledovaných údajů. Autor v jednotlivých subkapitolách popisuje možnosti podpory studentů. Zavádějící je na s. 81 věta „...20% studujících, z toho 1,3% osob je se zdravotním postižením, 12% osob je dlouhodobě nemocných a 8% má jiné zdravotní postižení.“ ***Jaký je dle Ungera (2010) rozdíl mezi „zdravotním postižením“ a „jiným zdravotním postižením“?***

V kapitole Diskuze shrnuje Mgr. Jiří Votava některá z kritérií vypovídajících o kvalitě systémů podpory. Jedním z nich je i „Zvyšování povědomí akademických pracovníků o cílech, principech a metodách inkluzivního vzdělávání a odstraňování bariér v oblasti postojů.“ ***Jakým způsobem je dle autora možné odstraňovat bariéry v oblasti postojů akademických pracovníků?***

Všechny kapitoly jsou po obsahové stránce zpracovány správně, připomínku bych měla k chybám z hlediska citační normy (např. nejednotnost při uvádění autorů). V teoretické části jsou vysvětleny všechny používané pojmy, kapitoly jsou psány s četnými odkazy na použitou odbornou literaturu naší i zahraniční provenience. Nejasné se mi jeví využívání tučného písma v celém textu – k čemu autorovi slouží?

Předložená disertační práce Mgr. Jiří Votavy je významným přínosem k řešení podpory studentů se zdravotním postižením na úrovni terciárního vzdělávání.

Závěrem lze konstatovat, že posuzovaná disertační práce Mgr. Jiřího Votavy vyhovuje podmínkám stanoveným školským zákonem č. 111/1998 Sb. ve znění dalších předpisů pro udělování vědeckých hodností. Proto navrhuji přiznat na základě úspěšné obhajoby disertační práce Mgr. Jiřímu Votavovi vědeckou hodnost Ph.D.

Doc.PhDr. Iva Strnadová, Ph.D.

V Praze 24. srpna 2010